

Spoorboekje 2018

‘Afval Anders’

Verbetering inzameling grondstoffen
Gemeente Kaag en Braassem

Auteur: M. Radema
Datum: 14 februari 2018
Versie: definitief

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Communicatie	3
3. Bepalen tarieven 2019	5
4. Regeling Medisch afval	5
5. Nascheiding	6
6. Planning	6
7. Kosten	6

Bijlage 1 Notitie Nascheiding in aanvulling op bronscheiding

1. Inleiding

In 2017 is het project Afval Anders gestart. De doelstelling van dit project is om de hoeveelheid restafval terug te brengen tot 100 kg per inwoner per jaar in 2020. Dit doel komt voort uit het landelijke programma 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG) en is tevens opgenomen in de Duurzaamheidsagenda van Kaag en Braassem.

De gemeente Kaag en Braassem voldoet nog niet aan de doelstelling voor afvalscheiding. In september 2016 en mei 2017 heeft de gemeenteraad besloten om een kostenprikkel op restafval (diftar) in te voeren. Inwoners betalen per keer dat zij de minicontainer restafval aanbieden dan wel per keer dat zij een zak restafval weggooien. Daarnaast is aanvullend besloten om de frequentie van inzameling PMD (met zakken) te verhogen naar eenmaal per week.

In 2017 is dit project uitgevoerd dat uit de volgende onderdelen bestond:

- Alle minicontainers voor restafval zijn vervangen door een afvalcontainer met een chip, waardoor vanaf 1-1-2018 is gestart met de registratie van het restafval dat wordt aangeboden.
- De verzamelcontainers voor restafval zijn vervangen door ondergrondse/bovengrondse restafvalcontainers met toegangsregistratie.
- De invoering van de maatregelen is begeleid met een communicatiecampagne. Inwoners zijn geïnformeerd, begeleid en ondersteund via bijeenkomsten, nieuwsbrieven, een speciale projectenpagina binnen de gemeentelijke website, sociale media en free publicity.

In 2017 is besloten dat 2018 een overgangsjaar wordt waarbij alle huishoudens hetzelfde bedrag betalen (met een onderscheid in eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens). De afvalstoffenheffing in 2019 wordt wel gebaseerd op het werkelijk aantal keren dat restafval is aangeboden in 2018.

In dit spoorboekje is aangegeven welke activiteiten in 2018 zullen plaatsvinden. Hierin zijn de punten zoals genoemd in de moties van 18 december 2017, meegenomen.

Het uitgangspunt voor de communicatiestrategie is het Communicatieplan Afval Anders, zoals dat begin 2017 is vastgesteld.

2. Communicatie

De kernboodschap naar de bewoners is: Afval Anders.

Door uw restafval beter te scheiden, betaalt u in de toekomst minder heffing. Door anders met 'afval' om te gaan draagt men bij aan een beter milieu en wordt de afvalstoffenheffing lager. Men maakt 'afval anders'.

2018 is een overgangsjaar en in dit jaar gebruiken we verschillende kanalen en middelen om deze boodschap over te brengen.

Huis aan huis informatie

De nieuwsbrief Afval Anders is in mei en september 2017 en januari 2018 huis aan huis verspreid bij alle huishoudens in de gemeente. Dit middel heeft een groot bereik, is zeer geschikt om periodiek uitleg te geven en successen te delen én een schot in de roos voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn.

In 2018 willen we samenwerken met het Hier! In de regio magazine.

Hier! In de regio is lokaal gericht en heeft een goede naamsbekendheid binnen de gemeente. In het magazine zal een terugkerende rubriek over Afval Anders worden opgenomen. De onderwerpen zijn per editie verschillend en worden in overleg bepaald.

Prioriteit is om vanuit het perspectief van inwoners de onderwerpen te benaderen.

Interviews met inwoners kunnen hier onderdeel van zijn. Deze rubriek wordt in 2018 nog vijf keer geplaatst (in alle resterende nummers van het magazine).

Daarnaast zal een Afvalkrant worden opgesteld. Dit is een samenspel tussen de redactie van Hier! In de regio, Cyclus en de gemeente. Hierin komt beleidsinformatie, maar ook interviews, strips, weetjes en feitjes, op een zodanige manier gepresenteerd die inwoners aanspreekt en die inwoners lezen en tot ander gedrag bewegen. De uitgangspunten zijn zo visueel mogelijk en vanuit inwonersperspectief.

Deze Afvalkrant zal in ieder geval één keer worden verspreid, en wellicht twee keer (in voorjaar en najaar).

De onderwerpen tussenstandmailing, tarieven 2019, regeling voor licht medisch afval en de diftarportal krijgen hierin uiteraard een plek. Ook voor het onder de aandacht brengen van het belang van zorgvuldig scheiden, onder meer in relatie tot de problematiek rond de kwaliteit van PMD, leent dit middel zich goed. Daarnaast komt hierin informatie over de resultaten van de afvalscheiding (minder restafval, meer grondstoffen).

Website/gemeentepagina

Op de website van de gemeente is een projectpagina, waarop de informatie digitaal is terug te vinden. Ook staat hier een verwijzing naar de website en portal van Cyclus. De website wordt regelmatig aangevuld met nieuwe beschikbare informatie.

Ook op de gemeentepagina is regelmatig aandacht voor de afvalinzameling. Berichten over afval worden zoveel mogelijk maandelijks meegenomen in de planning van de gemeentepagina. Het gaat dan om informatie over scheidingsregels en aanbiedgedrag, zoals het niet te vroeg buiten zetten van plastic.

Om Afval Anders tussen de oren en in de harten van de inwoners te krijgen, zal er periodiek - maandelijks - een campagnebericht opgesteld worden over een actueel afvalthema. Om zowel de digitaal vaardige als digitaal niet vaardige inwoners te bereiken, wordt dit bericht geplaatst op de gemeentepagina en de gemeentelijke website en wordt er, afhankelijk van het onderwerp en de actualiteit, via de social media kanalen van de gemeente naar verwezen. Ook Cyclus deelt deze berichten via haar social media kanalen.

Portal

Cyclus faciliteert een diftarportal, waarop inwoners kunnen inloggen om te zien hoe vaak ze restafval hebben aangeboden.

Om te zorgen dat de privacy gewaarborgd wordt, is het zaak dat alle huishoudens een persoonlijke inlogcode ontvangen. En dat bij verhuizingen nieuwe bewoners niet meer de informatie van vorige bewoners kunnen inzien. Om inwoners te informeren organiseert Cyclus een communicatiecampagne. Inwoners kunnen informatie opvragen over het aantal keren dat zij restafval hebben aangeboden. Dit kan door in te loggen op de website van Cyclus. Alle inwoners ontvangen hiervoor in februari/maart 2018 een brief, waarin dit is aangegeven en waarin een persoonlijke code staat. Op die manier kan men bijhouden hoe vaak men het restafval heeft aangeboden. Deze persoonlijke code is noodzakelijk omdat alleen op die manier aan de privacy vereisten kan worden voldaan.

Tussenstand mailing

Bij de invoering van diftar is het gebruikelijk inwoners een halfjaar na de start een brief te sturen, waarin ze lezen hoe vaak ze restafval hebben aangeboden. Dit helpt inwoners een doorkijk te maken naar de uiteindelijke hoogte van de afvalstoffenheffing. Deze brief zal puur informatief worden gehouden.

Overig

Voor bepaalde hot-spot locaties zullen zgn. 'koffiebijeenkomsten' georganiseerd worden. Dit kan bij het plaatsen van nieuwe verzamelcontainers bij de hoogbouw, of op locaties waar veel vragen en/of problemen zijn..

Cyclus zet voorlichter Maarten Milieu in voor een koffiebijeenkomst. Hij gooit een week voor de bijeenkomst uitnodigingen in de bus bij de huishoudens die zijn aangesloten op de

voorziening. Tijdens de bijeenkomst zelf legt hij uit hoe de container werkt, deelt hij een informatieve flyer uit en hebben de gasten gedurende een uur de gelegenheid onder het genot van koffie, thee en koek allerlei afvalvragen te stellen. Op die manier is het mogelijk om daadwerkelijk in gesprek te gaan met inwoners.

Een vergelijkbare bijeenkomst is in 2017 gehouden bij de plaatsing van een nieuwe ondergrondse container voor restafval bij een ouderencomplex.

Daarnaast is er ook aandacht voor afval (preventie en scheiding) op scholen. Vanuit Duurzaamheid is er in 2017 een afvalproject op twee scholen in de gemeente geweest. In 2018 zijn hiervoor opnieuw scholen benaderd. Het Let's do it Kids programma is er op gericht om een hele school in één ochtend met de diverse aspecten van het (zwerf) afval thema in aanraking te brengen en daarmee een brede bewustwording op deze problematiek te realiseren.

3. Bepalen tarieven 2019

De systematiek van Diftar is met ingang van 2018 ingevoerd, dit heeft echter geen invloed op het tarief voor 2018. In de basis geldt dat het aantal keer dat een container of zak restafval wordt aangeboden (gedrag) gekoppeld wordt aan een tarief passend bij de grootte van de container of zak. Het jaar 2018 is bedoeld om beeld te krijgen van het gedrag om aan de hand daarvan een voorstel te kunnen doen voor (het variabele deel van) de tarieven voor 2019. Het gedrag in 2019 zal bepalend zijn voor het variabele deel van het tarief voor 2020, en zo verder.

Besloten is om met ingang van 2019 een jaarlijks afrekenmoment in te bouwen en ook het voorschot voor het volgende jaar vast te stellen.

Dit betekent dan dat er voor het eerst in 2020 een afrekening kan komen over het vorige jaar, waarbij tevens aangegeven wordt hoe het voorschot voor het jaar erop eruit komt te zien. Dit wordt uitgewerkt in een raadsvoorstel voor de tarieven 2019. Dit raadsvoorstel zal in juni aan de nieuwe raad worden aangeboden.

4. Regeling Medisch afval

Bij het bepalen en vaststellen van de tarieven voor 2019 is het van belang om te weten op welke wijze inwoners met medisch afval gecompenseerd worden voor deze extra afvalstroom. Het hebben van medisch afval zou geen kostenverhogend effect moeten hebben.

Een mogelijkheid hiervoor is om deze afvalstroom te compenseren door een korting op de afvalstoffenheffing. Een andere mogelijkheid is om deze compensatie niet te zoeken in een korting op de afvalstoffenheffing, maar eerder in een bijdrage vanuit het sociaal domein. Immers, de afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van inzamelen en verwerken van afval. Deze kosten blijven bestaan en met het invoeren van een korting op de tarieven bij mensen met medisch afval, betekent dit dat de inkomsten zouden dalen. Om toch kostendekkend te kunnen blijven werken zou dit een verhoging van het (basis)tarief voor iedereen met zich mee kunnen brengen. Om die reden ligt het daarom voor de hand om te bekijken hoe de regels over tegemoetkomingen in het sociaal domein hiervoor aan te wenden zijn. Op deze manier blijven de kosten en baten op het gebied van afval zuiver en in balans. Bovendien kan op deze manier gebruik gemaakt worden van bestaande registratie systemen die daar ook voor bedoeld zijn, waardoor privacy etc. goed geborgd is. Uitgangspunt blijft dat medisch afval geen kostenverhogend effect mag hebben voor de inwoner. Te denken valt bijvoorbeeld aan het volgende: de Wmo 2015 (artikel 2.1.7) biedt de ruimte om aan mensen die als gevolg van een beperking of chronische of psychosociale problemen meerkosten hebben, een tegemoetkoming te verstrekken. Inwoners kunnen op grond van dit artikel de meerkosten van medisch afval vergoed krijgen. Dit kan ofwel via een aanvullende collectieve ziektekostenverzekering ofwel via een artikel dat dan in de verordening sociaal domein moet worden opgenomen per 2019.

Dit wordt verder uitgezocht en een voorstel hiertoe wordt meegenomen in het voorstel voor de tarieven 2019. Dit alles met het doel in 2018 helderheid te hebben, waarbij privacy van betreffende inwoners wordt geborgd en medisch afval geen kostenverhoging veroorzaakt (bij gelijkblijvend gedrag), noch voor het voorschot tarief 2019, noch voor het daadwerkelijk te betalen bedrag voor 2019 en verder.

5. Nascheiding

De gemeente heeft een dienstverleningsovereenkomst met Cyclus t/m 31-12-2022. Hieronder valt ook de verwerking van het restafval. Tot deze datum is de gemeente dus gebonden aan de contracten die Cyclus afsluit voor de verwerking van restafval. In het aanbestedingsproces levert de gemeente input en maakt haar wensen kenbaar. In 2017 is Cyclus voor alle aandeelhouders gestart met een aanbesteding voor de verwerking van restafval. Het huidige verwerkingscontract loopt per 1-1-2019 af. Vanuit een aantal gemeenten, waaronder Kaag en Braassem, is aangedrongen op het meenemen van de optie tot nascheiding in de aanbesteding. Dit maakt onderdeel uit van het aanbestedingsproces. Dit betreft overigens nascheiding van PMD in aanvulling op bronscheiding. De Cyclusgemeenten kiezen voor een aanbestedingsvariant waarin de verwerker nascheiding als optie kan aanbieden. In bijgevoegde notitie wordt dit verder toegelicht.

6. Planning

Hieronder is de planning weergegeven voor de beschreven onderdelen.

onderdeel	Beschrijving	Tijdpad
Communicatie	Nieuwsbericht gemeentepagina/website	Elke maand
	Rubriek Hier! In de regio	Resterende 5 nummers
	Afvalkrant	Mei (en oktober) 2018
	Portal Cyclus	Februari/maart 2018
	Papieren overzicht	augustus 2018
	Afvalproject op scholen	Mei/juni
	koffiebijeenkomsten	Nog nader te bepalen
Tarieven 2019	Raadsvoorstel	Juni 2018
Regeling medisch afval	Conceptvoorstel is onderdeel van raadsvoorstel tarieven 2019	Juni 2018
Nascheiding	Maakt onderdeel uit van de aanbesteding Cyclus inzake de verwerking van restafval	Februari 2018

7. Kosten

Uitvoering van het spoorboekje gebeurt door de gemeente, Cyclus en externe inhuur. In 2017 heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor de invoering van diftar. Van het bedrag van €233.000,- dat beschikbaar is gesteld, is nog ongeveer € 110.000 beschikbaar voor 2018. Een deel van dit bedrag zal worden gebruikt voor werkzaamheden van Cyclus, o.a. voor het plaatsen van nieuwe (gft) voorzieningen. Het andere deel wordt gebruikt voor de hierboven beschreven communicatie onderdelen.